

P9_TA(2023)0135

Program dostarczania owoców, warzyw, mleka i przetworów mlecznych w szkołach

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 9 maja 2023 r. w sprawie wdrażania programu dostarczania owoców, warzyw, mleka i przetworów mlecznych do szkół przewidzianego w rozporządzeniu o wspólnej organizacji rynków (2021/2205(INI))

(C/2023/1063)

Parlament Europejski,

- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych⁽¹⁾ (rozporządzenie o wspólnej organizacji rynków produktów rolnych), które stanowi podstawę prawną unijnego programu dostarczania owoców, warzyw, mleka i przetworów mlecznych do szkół,
- uwzględniając europejską ocenę wdrożenia opublikowaną przez Biuro Analiz Parlamentu Europejskiego 14 lipca 2022 r. pt. „Implementation of the EU school programme for fruit, vegetables and milk products: a mid-term review” [Wdrażanie programu dostarczania owoców, warzyw, mleka i przetworów mlecznych do szkół: przegląd śródkresowy],
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013⁽²⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2220 z dnia 23 grudnia 2020 r. ustanawiające niektóre przepisy przejściowe dotyczące wsparcia z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) w latach 2021 i 2022 oraz zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, (UE) nr 1306/2013 i (UE) nr 1307/2013 w odniesieniu do zasobów i stosowania w latach 2021 i 2022 oraz rozporządzenie (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do zasobów i rozdziału takiego wsparcia na lata 2021 i 2022⁽³⁾,
- uwzględniając rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2017/39 z dnia 3 listopada 2016 r. w sprawie zasad stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do pomocy unijnej na dostarczanie owoców i warzyw, bananów oraz mleka do placówek oświatowych⁽⁴⁾,
- uwzględniając rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/40 z dnia 3 listopada 2016 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do pomocy unijnej na dostarczanie owoców i warzyw, bananów oraz mleka do placówek oświatowych oraz zmieniające rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 907/2014⁽⁵⁾,
- uwzględniając decyzję wykonawczą Komisji (UE) 2022/1187 z dnia 7 lipca 2022 r. zmieniająca decyzję wykonawczą (UE) 2022/493 ustalającą ostateczny przydział pomocy unijnej państwom członkowskim na owoce i warzywa dla szkół oraz na mleko dla szkół na okres od dnia 1 sierpnia 2022 r. do dnia 31 lipca 2023 r.⁽⁶⁾, której celem jest wykorzystanie w pełni dostępnych funduszy i rozwiązanie trudności we wdrażaniu programu dla szkół w związku z przesiedleniem dzieci z Ukrainy w następstwie agresji wojskowej ze strony Rosji,

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671.

⁽²⁾ Dz.U. L 435 z 6.12.2021, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 437 z 28.12.2020, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 5 z 10.1.2017, s. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 5 z 10.1.2017, s. 11.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 184 z 11.7.2022, s. 56.

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 maja 2020 r. pt. „Strategia »Od pola do stołu« na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego” (COM(2020)0381),
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 20 października 2021 r. w sprawie strategii „Od pola do stołu” na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego ⁽⁷⁾,
  - uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych ⁽⁸⁾,
  - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 19 kwietnia 2021 r. w sprawie planu działania dotyczącego rozwoju produkcji ekologicznej (COM(2021)0141),
  - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 3 lutego 2021 r. zatytułowany „Europejski plan walki z rakiem” (COM(2021)0044),
  - uwzględniając sprawozdanie specjalne Trybunału Obrachunkowego nr 10/2011 z dnia 24 października 2011 r. pt. „Czy programy »Mleko dla szkół« oraz »Owoce w szkole« są skuteczne?”
  - uwzględniając Agendę ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 oraz cele zrównoważonego rozwoju ONZ,
  - uwzględniając decyzję 5.COM 6.41 z dnia 16 listopada 2010 r., na mocy której Międzyrządowy Komitet UNESCO ds. Ochrony Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego zatwierdził wpisanie diety śródziemnomorskiej na listę światowego niematerialnego dziedzictwa kulturowego,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 29 kwietnia 2021 r. w sprawie europejskiej gwarancji dla dzieci ⁽⁹⁾,
  - uwzględniając zalecenie Rady (UE) 2021/1004 z dnia 14 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia europejskiej gwarancji dla dzieci ⁽¹⁰⁾,
  - uwzględniając Europejskie Ankietowe Badanie Zdrowia (runda 3 EHIS) z 2019 r.,
  - uwzględniając Europejską Inicjatywę Kontroli Otyłości Dziecięcej Światowej Organizacji Zdrowia (WHO COSI) oraz pierwszych pięć badań przeprowadzonych w jej ramach w latach 2007–2020,
  - uwzględniając art. 54 Regulaminu oraz art. 1 ust. 1 lit. e) i załącznik 3 do decyzji Konferencji Przewodniczących z dnia 12 grudnia 2002 r. dotyczącej procedury udzielania zgody na sporządzenie sprawozdań z własnej inicjatywy,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (A9-0096/2023),
- A. mając na uwadze, że promowanie zdrowego, zróżnicowanego i zbilansowanego odżywiania oraz zdrowego stylu życia, w tym regularnej aktywności fizycznej, jest coraz ważniejsze i powinno stać się priorytetem w naszym społeczeństwie; mając na uwadze, że potrzebne jest zintegrowane i kompleksowe podejście dotyczące związku między odżywianiem a stylem życia; mając na uwadze, że co trzecie dziecko w UE w wieku od 6 do 9 lat ma nadwagę lub cierpi na otyłość ⁽¹¹⁾; mając na uwadze, że zdrowa dieta może zmniejszyć ryzyko wystąpienia niektórych chorób przewlekłych; mając na uwadze, że promowanie zdrowego odżywiania stanowi środek zapobiegania chorobom oraz inwestycję w zdrowie publiczne;
- B. mając na uwadze, że jak się uznaje, 53 % Europejczyków ma nadwagę ⁽¹²⁾; mając na uwadze, że istnieje wyraźna prawidłowość związana z poziomem wykształcenia, zgodnie z którą wraz ze wzrostem poziomu wykształcenia spada liczba osób otyłych;
- C. mając na uwadze, że to w szkołach kształtowane są podstawy zrównoważonego i zdrowego społeczeństwa;

⁽⁷⁾ Dz.U. C 184 z 5.5.2022, s. 2.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 150 z 14.6.2018, s. 1.

⁽⁹⁾ Dz.U. C 506 z 15.12.2021, s. 94.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 223 z 22.6.2021, s. 14.

⁽¹¹⁾ Światowa Organizacja Zdrowia, „WHO European Regional Obesity Report 2022” [Raport WHO dotyczący otyłości w regionie europejskim 2022], Kopenhaga: Biuro Regionalne WHO dla Europy, 2022 r.

⁽¹²⁾ Eurostat, „Over half of adults in the EU is overweight” [Ponad połowa dorosłych w UE ma nadwagę], 21 czerwca 2021 r.

- D. mając na uwadze, że edukacja żywieniowa promująca zróżnicowany, zrównoważony i zdrowy sposób odżywiania ma zasadnicze znaczenie dla stymulowania zdrowych nawyków żywieniowych, w związku z czym należy ją doskonalić w całej UE;
- E. mając na uwadze, że wszyscy uczniowie powinni mieć równy i sprawiedliwy dostęp do zdrowej i zrównoważonej żywności bogatej w składniki odżywcze;
- F. mając na uwadze, że ogromne znaczenie ma szerzenie wiedzy i edukowanie dzieci w całej UE w takich kwestiach jak lokalne łańcuchy żywnościowe, spożywanie produktów sezonowych, rolnictwo ekologiczne oraz zintegrowana produkcja rolna, zdrowa, urozmaicona i zrównoważona dieta, bezpieczeństwo żywnościowe, zmiana klimatu, dobrostan zwierząt oraz zrównoważony rozwój produkcji żywności i marnotrawienie żywności;
- G. mając na uwadze, że dzieci mogą odgrywać kluczową rolę w informowaniu i podnoszeniu świadomości rodziców, krewnych i rówieśników na temat świadomego, zróżnicowanego, zbilansowanego i zrównoważonego odżywiania oraz zdrowego stylu życia;
- H. mając na uwadze, że badania wykazały, iż spożycie świeżych owoców i warzyw, jako część zbilansowanej diety, zmniejsza ryzyko chorób zagrażających życiu i przyczynia się do łagodzenia wpływu systemów żywnościowych na środowisko; mając na uwadze poziom spożycia owoców i warzyw przez dzieci i młodzież jest niewystarczający; mając na uwadze, że występują niezwykle duże różnice między ilością owoców i warzyw spożywanych w różnych państwach członkowskich UE;
- I. mając na uwadze, że w sprawozdaniu WHO z 2002 r. wskazano, iż niskie spożycie owoców i warzyw stanowi jeden z 10 najważniejszych czynników ryzyka przyczyniających się do umieralności ze znanych przyczyn;
- J. mając na uwadze, że środki mające na celu edukowanie dzieci i młodzieży na temat znaczenia zdrowej, zróżnicowanej i zrównoważonej diety mogą mieć pozytywny wpływ na całe społeczeństwo, zwłaszcza w dłuższym okresie;
- K. mając na uwadze, że około 20 % całkowitej ilości żywności produkowanej w UE przepada lub jest marnowane, a gospodarstwa domowe odpowiadają za ponad połowę łącznego marnowania żywności, co niesie ze sobą negatywne skutki społeczne, gospodarcze i środowiskowe; mając na uwadze, że działania edukacyjne dostosowane do wieku, zachęcające do wdrażania dobrych praktyk, mogą znacząco przyczynić się do ograniczenia marnowania żywności w UE w perspektywie długoterminowej;
- L. mając na uwadze, że dieta śródziemnomorska jest sposobem odżywiania się opartym na zdrowych nawykach, według wzorca żywieniowego, który niesie ogromne korzyści zdrowotne i jest uznany przez społeczność naukową;
- M. mając na uwadze, że środki mające na celu zapewnienie bezpłatnego dostępu do zdrowej żywności wszystkim uczniom, niezależnie od ich statusu społeczno-ekonomicznego, mogą mieć łączny pozytywny wpływ na ich zdrowie fizyczne i psychiczne oraz na ich rozwój i dobrostan społeczny; mając na uwadze, że środki te mogą stanowić podstawę zrównoważonej konsumpcji w późniejszym okresie życia, a także mogą mieć pośredni pozytywny wpływ na rozwój społeczności lokalnych, w szczególności małych i rodzinnych gospodarstw rolnych;
- N. mając na uwadze, że normy produkcji żywności w UE są najwyższe i najbardziej rygorystyczne na świecie, w szczególności pod względem zrównoważonego rozwoju;
- O. mając na uwadze, że regiony najbardziej oddalone, zwłaszcza archipelagi z oddalonymi wyspami, doświadczają większych trudności w zapewnianiu regularnych dostaw tych produktów spożywczych;
- P. mając na uwadze, że należy zwiększyć widoczność unijnego programu „Owoce, warzywa i mleko w szkole” oraz szerzej informować o tym programie, aby objął większą liczbę uczestników;
- Q. mając na uwadze, że uboższe diety i podstawowe problemy zdrowotne, takie jak otyłość, częściej można zaobserwować u dzieci wywodzących się ze środowisk w niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej;
- R. mając na uwadze, że monitorowanie i ocena mają zasadnicze znaczenie dla zapewnienia właściwego funkcjonowania unijnego programu „Owoce, warzywa i mleko w szkole”;

Wnioski i zalecenia

Budżet

1. ubolewa, że w wielu przypadkach kwota funduszy UE, które otrzymują państwa członkowskie, jest niewystarczająca, aby dotrzeć do wszystkich grup docelowych we wszystkich regionach, zmotywować szkoły do udziału i uzyskać pożądane skutki, a jednocześnie wywrzeć pozytywny wpływ na szkoły zarówno na szczeblu unijnym, jak i krajowym; podkreśla, że aby zagwarantować kontynuację właściwie funkcjonujących programów, należy przyjąć obecną dystrybucję pomocy jako minimalną podstawę dystrybucji również w przyszłości;
2. ubolewa, że niektóre państwa członkowskie nie wykorzystują w pełni dostępnych środków budżetowych, głównie ze względu na mnogość procedur administracyjnych i biurokratycznych; wzywa Komisję i państwa członkowskie do współpracy w perspektywie następnego przeglądu programu dla szkół, aby ocenić wyniki krajowe, przeprowadzić rzetelną analizę przyczyn rozbieżności we wskaźnikach absorpcji dostępnych środków budżetowych w poszczególnych państwach członkowskich oraz dostarczyć obszerniejszych wytycznych opartych na najlepszych praktykach państw członkowskich;
3. wzywa Komisję do zwiększenia całkowitej puli środków budżetowych na program dostarczania owoców, warzyw, mleka i przetworów mlecznych do szkół oraz do rozważenia sprawiedliwej redystrybucji środków wśród uczestników programu, tak by przyznać kwoty, których nie wykorzystywały pewne państwa członkowskie, innym państwom, które wyrażają wolę i są zdolne do tego, by wykorzystać więcej środków niż te, które im orientacyjnie przydzielono; podkreśla, że zwiększenie budżetu programu umożliwiłoby większą częstotliwość cotygodniowej dystrybucji oraz wydłużenie czasu trwania dystrybucji w roku szkolnym;
4. wzywa Komisję do uwzględnienia sytuacji dzieci z poważnymi alergiami pokarmowymi, nietolerancjami i innymi ograniczeniami żywieniowymi oraz do przeznaczenia dodatkowych środków finansowych na zakup alternatywnych różnicowanych produktów w ramach programu w celu zapewnienia jego włączającego charakteru;
5. wzywa Komisję, by oceniła możliwość synergii między programem dla szkół a istniejącymi inicjatywami i programami dotyczącymi zdrowego śniadania polegającymi na dystrybucji regularnych posiłków w szkołach, a także innymi źródłami finansowania, aby dotrzeć do większej liczby dzieci, zgodnie z celami europejskiej gwarancji dla dzieci;
6. zaleca, aby pomoc przeznaczona na dystrybucję nadal była zmienna, jednak by inne koszty związane ze środkami towarzyszącymi oraz monitorowaniem i oceną programu zostały ustalone w celu poprawy spójności i planowania przez państwa członkowskie;
7. wzywa Komisję, by podjęła działania po to, by państwa członkowskie zagwarantowały minimalny poziom jakości produktów objętych systemem, co można by również uwzględnić przy wykorzystaniu budżetu i osiągnięciu krajowych celów dotyczących uczestnictwa w programie;
8. wzywa Komisję, by okresowo oceniała możliwość stopniowego zwiększania puli środków budżetowych przeznaczonych na program, mając na uwadze płynące z niego korzyści dla całego społeczeństwa;
9. przypomina, że produkty, które nie spełniają wymogów jakości, mają negatywny wpływ na wdrażanie programu, co skutkuje brakiem zainteresowania ich spożyciem i przyczynia się do marnotrawienia żywności; uważa, że nadwyżki owoców i warzyw, w tym mniej dorodnych, ale będących w idealnym stanie, powinny być również uznawane za kwalifikujące się na potrzeby programu; wzywa ponadto Komisję i państwa członkowskie do oceny ilości odpadów żywnościowych wytwarzanych w ramach programu dla szkół oraz do określenia potencjalnych przyczyn, wyjaśnienia kwestii niewykorzystanych produktów i przedstawienia wytycznych dotyczących ograniczenia marnotrawienia żywności związanego z programem, zgodnie z celami UE w zakresie ograniczenia strat i marnotrawienia żywności, przy jednoczesnym unikaniu nakładania obciążeń administracyjnych na państwa członkowskie, szkoły i dostawców;

Działania edukacyjne

10. uznaje znaczenie działań edukacyjnych dla szerzenia wiedzy na temat wartości odżywczej owoców i warzyw, zwłaszcza świeżych, sezonowych produktów lokalnych i regionalnych, a także mleka i przetworów mlecznych, w dążeniu do realizacji celów programu; zwraca uwagę na potrzebę dostosowania środków edukacyjnych do celów strategii „Od pola do stołu” i europejskiego planu walki z rakiem; zwraca uwagę, że wizyty w gospodarstwach rolnych są kluczowym narzędziem umożliwiającym przybliżenie dzieciom i młodzieży rolnictwa, a także zrównoważonych praktyk rolnych oraz przekazanie im bezpośrednio wiedzy i doświadczenia na temat kluczowej roli, jaką odgrywają rolnicy UE w zapewnianiu dostępu do bezpiecznej i bogatej w składniki odżywcze żywności oraz ich wkładu w ochronę środowiska, krajobrazu i różnorodności biologicznej; wzywa Komisję i państwa członkowskie do większego wykorzystywania narzędzi cyfrowych i cyfrowych materiałów edukacyjnych, w oparciu o wnioski wyciągnięte z pandemii COVID-19, w celu uzupełnienia, gdy jest to konieczne, praktycznych działań edukacyjnych;

11. wzywa państwa członkowskie do zadbania o to, by co najmniej 10 % środków przydzielanych rocznie na program dla szkół w ramach pomocy UE i pomocy krajowej przeznaczano na działania edukacyjne w celu zwiększenia ich częstotliwości i rozszerzenia zasięgu, ponieważ sama dystrybucja produktów nie jest wystarczająca, aby wpoić zdrowy styl życia;
12. wzywa Komisję do przedstawienia większej liczby wytycznych dotyczących treści działań edukacyjnych, w oparciu o najlepsze praktyki państw członkowskich i przy zmniejszeniu obciążeń administracyjnych i finansowych dla szkół; podkreśla, że działania edukacyjne powinny koncentrować się na takich aspektach, jak zdrowe, zrównoważone, zróżnicowane i zbilansowane nawyki żywieniowe, umiejętności żywieniowe i kulinarne, alergeny pokarmowe i alternatywy, rolnictwo ogółem, a w szczególności rolnictwo zrównoważone, w tym rolnictwo ekologiczne, zintegrowane metody produkcji, dobrostan zwierząt, bezpieczeństwo żywnościowe, zmiana klimatu oraz zapobieganie marnowaniu żywności i jego ograniczanie; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia odpowiedniego zaangażowania organów krajowych odpowiedzialnych za zdrowie i odżywianie, środowisko, rolnictwo i edukację w opracowywanie odpowiednich i interaktywnych działań towarzyszących, dostosowanych do danej grupy wiekowej i uwarunkowań lokalnych pod względem sposobów odżywiania, nawyków kulturowych lub praktyk rolniczych;
13. podkreśla potrzebę większego zaangażowania nauczycieli i innych pracowników szkół oraz odpowiednich właściwych organów w działania edukacyjne oraz promowania udziału innych zainteresowanych stron w działaniach edukacyjnych, przy włączeniu w większej mierze rodziców, lokalnych producentów i organizacje społeczeństwa obywatelskiego; podkreśla, że program powinien być realizowany przez wykwalifikowany personel, przy odpowiednim przeszkoleniu uczestniczących w nim nauczycieli, podmiotów obsługujących stołówki, szefów kuchni i dietetyków; podkreśla, że wybór lokalnych producentów prowadzących działalność w pobliżu szkoły ułatwiłby wdrażanie działań edukacyjnych;

Zakres stosowania

14. podkreśla, że produkty przeznaczone do dystrybucji powinny pochodzić z UE i być zasadniczo nieprzetworzone, w stosownych przypadkach ekologiczne, produkowane lokalnie oraz, w miarę możliwości, z europejskimi oznaczeniami jakości; zwraca uwagę, że rynek europejskich oznaczeń jakości i produktów ekologicznych kształtuje się nierównomiernie między państwami członkowskimi i że produkty te wiążą się z wyższymi kosztami; wzywa Komisję do wprowadzenia wymogów zapewniających zgodność produktów z obiektywnymi kryteriami, w tym względami zdrowotnymi, środowiskowymi, jakościowymi i etycznymi, dobrostanem zwierząt, sezonowością, różnorodnością, dostępnością produktów lokalnych oraz priorytetowym traktowaniem krótkich łańcuchów dostaw; podkreśla, że w przypadku bananów i innych owoców tropikalnych pierwszeństwo należy przyznać produktom pochodzącym z Unii i jej regionów najbardziej oddalonych; podkreśla, że produkty powinny być różnorodne oraz w jak największym stopniu odzwierciedlać dostępność sezonową, lokalne nawyki żywieniowe i rodzaje upraw;
15. zachęca do dystrybucji co najmniej 25 % produktów ekologicznych w ramach unijnego programu dla szkół, między innymi poprzez stosowanie kryteriów ekologicznych zamówień publicznych, które odgrywałyby ważną rolę w zwiększaniu zamówień publicznych na żywność ekologiczną w ramach unijnego planu działania na rzecz produkcji ekologicznej, a tym samym przyczyniały się do osiągnięcia celów strategii „Od pola do stołu” i dostosowania się do niej;
16. podkreśla, że nie należy zezwalać w programie na stosowanie produktów zawierających dodatek cukrów, tłuszczów, soli lub substancji słodzących; wzywa Komisję, aby we współpracy z państwami członkowskimi oraz organami do spraw zdrowia i odżywiania przeprowadziła ścisłą analizę wyjątków, które umożliwiają dystrybucję niektórych rodzajów produktów o ograniczonej zawartości cukru i tłuszczu z myślą o ich znacznym ograniczeniu lub usunięciu, aby zapewnić zgodność programu z jego celami i szerszymi założeniami polityki UE; wzywa państwa członkowskie, aby umożliwiły ścisłą i skuteczną współpracę organów do spraw zdrowia i żywienia, rolnictwa, środowiska i edukacji w opracowaniu wykazu kwalifikujących się produktów i działań edukacyjnych, z pełnym poszanowaniem celów programu dla szkół;
17. sugeruje, by w celu promowania spożycia pomarańczy (a tym samym większego spożycia witaminy C) udostępnić w szkołach samoobsługowe wyciskarki do cytrusów, dzięki którym można uzyskać naturalny sok pomarańczowy (bez dodawania wody);
18. sugeruje, że realizacja programu w przyszłości powinna koncentrować się na żłobkach, przedszkolach i szkołach podstawowych, ponieważ dzieci powinny poznawać zdrowe i zrównoważone nawyki i należy zachęcić je do prowadzenia zdrowego trybu życia od najmłodszych lat, jednak należy także poświęcić uwagę szkołom średnim;
19. przypomina, że na dostęp do zdrowej i zrównoważonej żywności oraz odpowiedniej edukacji żywieniowej ma wpływ otoczenie społeczno-gospodarcze; zachęca Komisję do rozważenia przeglądu grup docelowych, aby zapewnić dzieciom zagrożonym ubóstwem lub wykluczeniem społecznym priorytetowy dostęp do zdrowej żywności bogatej w składniki odżywcze oraz do działań edukacyjnych, zgodnie ze strategią „Od pola do stołu” i europejską gwarancją dla dzieci; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby dopuściły elastyczne formuły między produktami i działaniami edukacyjnymi w oparciu o rzeczywiste potrzeby grup docelowych;

20. podkreśla, że w niektórych państwach członkowskich, w szczególności w szkołach wiejskich, spożycie tych produktów może nie wydawać się dzieciom atrakcyjne, ponieważ są to produkty stale dostępne w ich domach;

Usprawnienie procedur administracyjnych

21. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zmniejszenia obciążeń administracyjnych związanych z wdrażaniem programu, zwłaszcza w odniesieniu do środków dystrybucji, w celu zwiększenia poziomu uczestnictwa i wykorzystania budżetów krajowych; uważa, że jednym ze sposobów usprawnienia programu mogłoby być uproszczenie procedur udzielania zamówień, przedłużenie okresu trwania umów i w konsekwencji zredukowanie kosztów administracyjnych związanych z kontrolami, tak aby szkoły pragnące wziąć udział w przetargu nie musiały ponosić obciążeń administracyjnych;

22. przypomina, że procedury udzielania zamówień, nawet uproszczone, powinny spełniać kryteria oferty najkorzystniejszej ekonomicznie; podkreśla, że dążenie do najniższej ceny jako jedyne kryterium w postępowaniu o udzielenie zamówienia jest szkodliwe dla celów programu dla szkół, a także dla udziału drobnych producentów rolnych; podkreśla, że procedury udzielania zamówień powinny zapewniać równy dostęp i uczciwą konkurencję, aby duzi dostawcy nie korzystali z nieuczciwej przewagi ze szkodą dla rolników uczestniczących w programie; podkreśla, że należy traktować priorytetowo produkty lokalne i krótkie łańcuchy dostaw, a także produkty dostarczane przez organizacje producentów, spółdzielnie rolnicze i rynki rolne; podkreśla, że stosowanie odpowiednich minimalnych opakowań w transporcie i dystrybucja produktów w ramach programu dla szkół powinny być również kryterium przy podejmowaniu decyzji o zakupie, biorąc pod uwagę możliwości szkół w zakresie przechowywania i chłodzenia oraz potrzebę zachowania jakości i bezpieczeństwa produktów;

23. wzywa Komisję, by przeanalizowała możliwość zawierania ze szkołami bardziej długotrwałych umów z możliwością renegotjacji cen, ponieważ zmniejszyłoby to zapotrzebowanie na obszerną dokumentację; podkreśla, że takie działanie mogłoby zachęcić większą liczbę rolników, w szczególności drobnych producentów rolnych, do uczestnictwa w systemie;

24. wzywa państwa członkowskie do ograniczenia i uproszczenia dokumentacji wymaganej od beneficjentów systemu w celu zmniejszenia obciążeń administracyjnych, z którymi się borykają; wzywa Komisję i państwa członkowskie do większego wykorzystywania narzędzi cyfrowych w zarządzaniu dokumentacją;

25. podkreśla istotną rolę nauczycieli i pozostałego personelu dydaktycznego/nadzorczonego jako wzorów do naśladowania pod względem konsumpcji zdrowych produktów i apeluje o zapewnienie niezbędnej elastyczności budżetowej i administracyjnej, aby umożliwić tym osobom udział w programach dla szkół i prezentowanie dzieciom będącym pod ich opieką zdrowych nawyków żywieniowych;

26. proponuje, by uprościć wymogi w zakresie zarządzania, kontroli, monitorowania i oceny, zarówno w odniesieniu do właściwych organów państw członkowskich, jak i beneficjentów programu;

27. proponuje, by stworzyć forum zachęcające państwa członkowskie do dzielenia się najlepszymi praktykami w celu określenia skutecznych sposobów na usprawnienie wdrażania programu; przypomina o istnieniu spotkań grupy dialogu obywatelskiego prowadzonych przez Komisję, które obejmują już regularne dyskusje na temat unijnego programu dla szkół, i zaleca wykorzystanie tego forum; wzywa Komisję do zbadania możliwości uczestnictwa krajów kandydujących w charakterze obserwatorów w forum poświęconym programowi dla szkół;

28. wzywa Komisję do przeanalizowania możliwości uruchomienia programu dla szkół skierowanego do krajów kandydujących, finansowanego z istniejących instrumentów, takich jak Instrument Pomocy Przedakcesyjnej i Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – „Globalny wymiar Europy”;

Monitorowanie i ocena

29. wzywa Komisję do przyjęcia metody gromadzenia pełnych, zharmonizowanych i porównywalnych danych, tak aby dostarczyć zagregowane dane niezbędne do przeprowadzenia w całej Europie odpowiednich ocen wpływu ex ante i ex post związanych z programem;

30. zwraca się do Komisji o zbadanie możliwości wprowadzenia wspólnych wskaźników służących jako podstawa oceny wdrażania programu po 2023 r.; zwraca uwagę, że bazy danych, które mogłyby zostać wykorzystane do opracowania tych wskaźników, są już dostępne w ramach strategii krajowych i powinny zostać włączone do programu w przyszłości; zachęca Komisję do przyjęcia bardziej aktywnej roli oraz udzielania państwom członkowskim informacji zwrotnych i wytycznych, w oparciu o istniejące najlepsze praktyki, aby lepiej wspierać je w realizacji i monitorowaniu programu;

Komunikacja

31. wzywa Komisję do opracowania udoskonalonej strategii komunikacyjnej i reklamowej, aby w programie uczestniczyło więcej szkół z państw członkowskich, zwłaszcza tych o niskim wskaźniku uczestnictwa, oraz do zwiększenia rozpoznawalności unijnego wkładu finansowego i programu; podkreśla, że materiały reklamowe UE można również wykorzystać, by dodatkowo zachęcić szkoły do uczestnictwa w programie;

32. wzywa Komisję, by poświęciła większą uwagę informowaniu o sposobie produkcji i dystrybucji produktów w ramach programu, ze szczególnym naciskiem na promocję produktów regionalnych i lokalnych, poprzez opracowanie i dostarczenie państwom członkowskim bardziej jednolitych materiałów w celu szerzenia wiedzy i informacji dotyczących tego programu;

o

o o

33. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji.
